

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/55/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120211772
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5120211772.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium, Legal, s.r.o., so sídlom tamtiež, proti žalovanému Q. K., nar. XX.X.XXXX, bytom U., N. XX, o zaplatenie 180 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7Csp/90/2020-103 zo dňa 28. júla 2021 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Strany **n e m a j ú** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu (v celom rozsahu) zamietol. Vychádzal z toho, že v spore o zaplatenie dlhu z úveru má veriteľ bremeno tvrdenia, že s dlžníkom bola uzavretá zmluva o úvere, že na jej základe sa poskytli dlžníkovi finančné prostriedky a že dlžník riadne a včas nezaplatil. Z bremena tvrdenia následne vyplýva i dôkazné bremeno žalobcu, a to pokiaľ ide o preukázanie tvrdenia o uzavretí zmluvy a o poskytnutí finančných prostriedkov dlžníkovi.

2. Okresný súd zdôraznil, že žalobca svoje skutkové tvrdenia o tom, že jeho právny predchodca uzavrel so žalovaným dňa 10.9.2017 zmluvu o úvere, nepreukázal. V daný deň bola uzatvorená len zmluva o osobnom účte a na základe takéhoto dojednania nemohlo dôjsť ku vzniku zmluvy o úvere, pretože neobsahuje základné náležitosti dotknutej zmluvy v zmysle § 497 Obch. zák. Dodal, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by jeho právny predchodca poskytol žalovanému peňažné prostriedky.

3. Okresný súd vo veci rozhodol postupom podľa § 297 CSP bez nariadenia pojednávania, nakoľko išlo o vec jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu neprevyšovala bez príslušenstva 1.000 eur. O trovách konania rozhodol tak, že v spore úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže mu v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý sa alternatívne domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude vyhovené, alebo jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukazoval na to, že ak žalovaný nespochybnil jeho skutkové tvrdenia (tieto zostali nesporné a teda preukázané), nadobudol „pocit právnej istoty“, že žalobe bude vyhovené. Namietal, že okresný súd v priebehu konania neprezentoval, že žalobný nárok by považoval za sporný; nadväzne žalobca nemal prečo produkovať ďalšie dôkazy. Okresný súd - podľa odvolateľa - neuviedol predbežné právne posúdenie a ani nenariadil pojednávanie, z ktorého dôvodu bolo žalobcovi znemožnené preukázať opodstatnenosť uplatňovanej pohľadávky.

5. Odvolateľ na podporu svojej argumentácie pomerne rozsiahlo citoval z rozhodnutí odvolacích súdov v iných veciach. Mal za to, že preukázal platné uzavretie zmluvy medzi jeho právnym predchodcom a žalovaným č. 0424161086/0900 z 10.9.2017, ktorú označoval za zmluvu o úvere. Doplnil, že žalovaný nepoprel ani poskytnutie mu finančných prostriedkov. Žalobca považoval napadnutý rozsudok tiež za nepreskúmateľný, lebo okresný súd „iba stroho“ odôvodnil svoje závery o tom, že nemohlo dôjsť k uzavretiu „Zmluvy“.

6. Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

8. Bez ohľadu na to, že z citácií odvolateľa z rozhodnutí odvolacích súdov v iných veciach nie vôbec zrejmé, či išlo o právne a najmä skutkovo identické, či aspoň obdobné prípady, nie sú názory prezentované v daných rozhodnutiach pre súdenu vec osobitnejšie významné. Pre konajúce súdy totiž závery v nich vyslovené nie sú záväzné (§ 193, eventuálne § 391 ods. 2 a § 455 CSP) a zároveň tieto rozhodnutia nepredstavujú ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle článku 2 ods. 2 CSP. V danej súvislosti je podstatné, že okresný súd (v spojení i s dôvodmi tohto - odvolacieho - rozhodnutia, keďže konanie v I. a II. inštancii tvorí jeden celok) dostatočne zdôvodnil/ /vysvetlil svoj právny názor, t.j. argumentačne sa s riešením predmetnej otázky zodpovedajúco vyrovnal, preto nekonal v rozpore s princípom právnej istoty (bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 144/2014 z 13.5.2014).

9. Na rozdiel od dotknutých - pre konajúce súdy nezáväzných - rozhodnutí odvolací súd upriamuje pozornosť na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 246/2019 z 24.6.2019 týkajúce sa obdobných právnych i skutkových otázok. Nielenže sa s úvahami a závermi v ňom vyslovenými stotožňuje (v rozhodovacej činnosti ich už aj dlhodobejšie uplatňuje), ale ide o rozhodnutie, ktorým je v zmysle § 193 CSP veta druhá viazaný. V zmysle východísk (aj) ústavného súdu v označenom uznesení je žiaduce uviesť, že sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak nemôže byť úspešnou.

10. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca v žalobe tvrdil len uzavretie zmluvy č. 0424161086/0900 dňa 10.9.2007 medzi jeho právnym predchodcom a žalovaným, ktorú v rámci jej označenia a vymedzenia pomenúva ako „Zmluva“ bez akéhokoľvek bližšieho definovania. Až v následnom texte (po časti týkajúcej sa postúpenia uplatňovanej pohľadávky) uvádza, že táto „Zmluva“ obsahuje všetky znaky a spĺňa podstatné náležitosti zmluvy o úvere; o ktoré znaky, resp. náležitosti má ísť však nijako nekonkretizuje. Krajský súd, zhodne s okresným súdom, konštatuje, že označená zmluva je pritom zmluvou o zriadení bežného účtu.

11. Vo vzťahu k poskytnutiu finančných prostriedkov žalobca uvádza len maximálne všeobecnú formuláciu „Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky“. To znamená, že konkrétne skutkovo - najmä časom, sumou, či spôsobom, resp. formou - poskytnutie finančných prostriedkov vôbec bližšie nevymedzuje. Práve ne/kvalita dotknutých tvrdení bola/je určujúca pre rozhodovanie v súdnej veci.

12. Vzhľadom na nedostatočné splnenie až zanedbanie procesnej povinnosti žalobcu tvrdiť, je „už na prvý pohľad zjavné“ (slovami ústavného súdu z predmetného rozhodnutia), že aplikácia § 151 ods. 1 a 2 CSP, ktorej sa žalobca dovoľáva i v odvolaní, bola v okolnostiach prejednávanej veci neopodstatnená. Prejavuje sa tu totiž korelácia bremena tvrdenia a bremena popretia tvrdenia protistranou. Konajúci súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu.

13. Krajský súd, v zhode s konštatovaniami ústavného súdu, dodáva, že za procesnej situácie, kedy uplatňovaný nárok nebol riadne tvrdený (a ani preukázaný), ako v posudzovanom prípade, je namieste záver, podľa ktorého pasivita protistrany nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť súdu „priznať akýkoľvek uplatnený nárok“. Uvedené konštatovanie platí o to viac, že v súdnej veci ide o konanie s ochranou slabšej strany - spotrebiteľa.

14. Je neprijateľný odvolateľom minimálne naznačovaný výklad § 151 ods. 1, 2 CSP, v zmysle ktorého by pri pasivite žalovanej strany bolo nutné v zásade automaticky žalobcovi priznať akékoľvek ním požadované plnenie. Ad absurdum by totiž žalobca z absolútne nezmyselného tvrdenia (napr. dnes je štvrtok) mohol vyvodzovať nárok na ľubovoľné plnenie (napr. na zaplatenie 10.000 eur) a konajúci súd by mal byť len púhym štatistom, ktorý by potvrdil tento nárok, t.j. žalovanej strane uložil žalobcom požadovanú povinnosť plnenia. Aj v tomto prípade je „už na prvý pohľad zjavná“ nezmyselnosť daného prístupu/výkladu dotknutej zákonnej normy.

15. Je nepochybné, že v súdenom prípade išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a hodnota sporu bez príslušenstva nepresahovala 1.000 eur. Vzhľadom na pasivitu žalovaného neboli sporné ani skutkové tvrdenia strán, z čoho vyplýva, že boli splnené všetky kumulatívne podmienky pre rozhodnutie bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b/ CSP. Len pre úplnosť krajský súd dodáva/opakuje, že nie je prípustné zamieňať nepopretie skutkových tvrdení žalobcu protistranou s dôvodnosťou samotnej žaloby.

16. Nakoľko vo veci (opodstatnene) nebolo nariadené pojednávanie, neprichádzalo do úvahy ani uplatnenie § 181 ods. CSP (skrátene predbežné právne posúdenie veci), ktoré sa bezprostredne viaže na priebeh pojednávania. Uvedené konštatovanie rovnako platí aj o (ďalšom) odvolateľom spomínanom ustanovení § 171 ods. 1 CSP, ktoré sa týka fakultatívneho inštitútu predbežného prejednávania sporu; k využitiu ktorého procesného postupu v súdnej veci taktiež nedošlo.

17. Neobstojí ani námietka žalobcu o nepreskúmateľnosti, až arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Tvrdenie žalobcu o „strohosti“ zdôvodnenia posudzovaného rozhodnutia nezodpovedá jeho obsahu - osobitne bodom 15. až 17. odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Okresný súd - okrem iného - presne vymedzil, prečo dotknutá zmluva z 10.9.2007 nespĺňa náležitosti zmluvy o úvere. Nadväzne možno uzavrieť, že predmetná námietka odvolateľa je skôr prejavom iba jeho nesúhlasu s výsledkom konania, než náležite konkrétne uplatnenou výhradou nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia.

18. Na záver krajský súd dopĺňa, že pokiaľ by aj procesný postup okresného súdu nebol vyhodnotený ako dôsledný, žalobcovi nič nebránilo svoju vecnú proti/argumentáciu (vrátane prípadného navrhnutia/predloženia ďalších dôkazov) predostrieť v odvolacom konaní; čo však žalobca ani v najmenšom neučinil. V tejto spojitosti je nutné poukázať (aj) na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 1/2014 zo dňa 7.5.2014, v zmysle ktorého pre ústavnú konformnosť súdneho konania ako celku postačuje, ak je strane sporu možnosť vyjadriť sa (v širšom význame) reálne poskytnutá v odvolacom konaní. Uvedené stanovisko korešponduje i s dlhodobou súdnou praxou, ktorá bola východiskovo vyjadrená v jednom z prvých „zjednocujúcich“ rozhodnutí Najvyššieho súdu SR po vzniku Slovenskej republiky - R 39/1993.

19. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalobcom, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

20. Žalobca síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania nevymedzil žiadnu konkrétnu námietku. Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite aplikoval zásadu plného úspechu v spore a prihliadol na nevzniknutie trov na strane žalovaného.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s 396 ods. 1 CSP tak, že strany nemajú nárok na ich náhradu. Žalobca nebol v odvolacom konaní (vôbec) úspešný, preto nemá nárok na náhradu jeho trov; naproti tomu žalovanému žiadne trovy konania v súvislosti odvolacím prieskumom nevznikli (§ 251 CSP).

22. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.